

Cziczó Attila:

népmeséske

Tillinkó megnősül

mesejáték

©1998

www.cziczo.hu

1. A rest lány

Kipp, kopp, megjöttem. Mesét mondok néktek, nem egyet, sem kettőt.

Hallatok vagy százat!

Kiről szól most száz mese?

Szegény legényről,

gazdag királyról,

királynőről,

boszorkáról,

és a gonosz sárkányról.

Az Óperenciástengeren túl, betedhét országon egy sánta arasszal innét, réges régen, volt egyszer egy rest lány.

restlány Rest lány vagyok én. Nincsen nálam lustább az egész világon. Egész nap csak a párnámon ülök, ülök, és nem csinálok mást, csak lustálkodom.

Egyszer aztán kérő jött a házhoz. Így szólt a rest lány anyjához:

legény Asszonyság, én elveszem a lányát. Tejben, vajban fürösztöm. Áldását adja-é?

anya Ó, fiam, ő nem neked való. Nem tud dolgozni ez a lány, mást se csinál naphosszat, csak ül a párnáján.

legény Nem baj, ténsasszony, majd én is párnám tartom.

anya Áldásom rátok. Derék legénynek látszol, bizton gondját viseled az én rest lányomnak.

Lett is nagy mulatság! Hívták a papot. Három nap, három éjjel tartott a lakodalom.

Tánc, hejehuja, egyebek.

Aztán a legény házába vitte feleségét, ráültette a párnájára ... oszt egy fertályórára még ő is odaült.

Cirógatta, simogatta, jól megszeretgette. Aztán felugrott, és elindult a mezőre dolgozni.

legény No, te kicsi feleségem, én elmegyek a mező-

re, de te le ne szállj a párnácskádról! Látod azt a kecskebőrt a falon? Az főz nekünk es-tére finom vacsorát. Délben parancsolj rá, hogy főzzön. Mert ha nem, jaj lesz neki!

Ücsörög a lány, nézelődik bambán. Délben aztán odaszól a kecskebőrnek.

restlány Szállj le, te kecskebőr! Főzz vacsorát az uramnak. *semmi* Szállj le, főzzél! *semmi* Meglátod, nagy verést kapsz az uramtól!

A kecskebőr meg se moccan! A lány meg elkezd sírni. Megjön a legény.

legény Mi a baj, kicsi feleségem? Mért sírsz?

restlány Már hogyané sírnék, mikor olyan éhes vagyok, mint a farkas!

legény Hát a kecskebőr nem csinált vacsorát?

restlány Az bizony nem, kedves uram. Mondtam neki százszor, kérleltem, szídtam, de nem hallgatott rám.

legény No, majd meglátjuk, hogy holnap főz, vagy nem főz vacsorát. *lekapja a kecskebőrt* Terítsd a hátadra, asszonykám, hadd verjem meg. *ütni kezdi*

restlány *sajog a háta* Elég volt már, férjemuram, holnap biztosan főz már.

legény Nem kapott még eleget, hidd el nekem. Sose sajnáld, ő se sajnált téged, mikor nem főzött. *üti még jócskán, majd visszaakasztja* Most ülj vissza a párnádra, meglásd, holnap lesz vacsoránk.

Aludni tértek korgó gyomorral. Másnap reggel a legény elindult a mezőre.

legény No, kicsi feleségem, most elmegyek. Délben parancsolj a kecskebőrre, főzzön nekünk vacsorát. Mert ha nem, baj lesz!

Ücsörög a lány, nézelődik bambán. Délben aztán odaszól a kecskebőrnek.

restlány Szállj le, te kecskebőr! Főzz vacsorát az uramnak. *semmi* Szállj le, főzzél! *semmi* Meglátod, nagy verést kapsz az uramtól! *semmi* Bizony ha te nem főzöl, majd főzök én. Mert tudd meg, hogy nagyon fájdalmas a verés, amit az uramtól kapsz.

A lány megfőzi a vacsorát, majd visszaül a párnára. Megjön a legény.

legény No, kicsi feleségem, hallgatott rád a bőr?

restlány Bizony, lelkemuram, megfőzte a vacsoránkat.

legény Ugye, hogy használt a verés, te meg azt mondtad, ne üssem! Eztán ha nem lesz étel, nem ennyi verést adok, hanem annyit, hogy ki se bírja. De te lelkecském, le ne szállj a párnádról!

restlány Én aztán le nem szálllok, ezt bizton ígérhettem.

2. Tolvaj Tillinkó

Nem is szállt le, nem a fenét! Minden estére olyan vacsorát főzött urának, hogy amaz még a lába ujjait is megnyalta örömeiben.

Telt, múlt az idő, gyarapodott a legény meg a leány. Ahogy öregedtek, egyre csak jöttek a gyerekek.

*Lett egy szép lánykájuk,
meg egy ronda.*

Harmadszorra aztán egy legényke is világrajött.

Megnőttek a gyerekek, a lányok mind elvitték a kérék. Csak a lusta Tillinkó maradt.

Mert ilyen lusta legényt még nem látott a föld, mint ez a Tillinkó!

Egyszer aztán hívja fiát az apja.

apa Tillinkó, most kimegyünk az erdőbe.

Tillinkó Rőzséért, édesapám?

apa Nem rőzséért, fiam. Megnézzük, hátha jutunk valamire, mi is legyen belőled, te világ lustája.

Tillinkó Menjünk, édesapám. Lesz, ami lesz.

apa *Mendégélnek az erdőben, az apa talál egy fadarabot*
Na, mit gondolsz erről, édes fiam?

Tillinkó Ez egy bot.

apa No, fiam, jó ökrös béres nem lesz belőled. Mert ebből a fából jó négyellő ostornyél

lenne. *Mendégélnek tovább az erdőben, az apa talál egy másik fadarabot* Most mit gondolsz, édes fiam?

Tillinkó Faág.

apa No, fiam, jó szántóvető sem lesz belőled, mert ebből a fából meg jó ekeszarv lenne.

Tillinkó *Mennek tovább az erdőben, Tillinkó talál egy görbe ágat* Hej, édesapám, de jó akasztófa lenne ebből!

apa No, fiam, te akasztófán végzed, tebelőled betyár lesz.

Tillinkó De jó! Betyár leszek, tüzes tolvaj.

Hanem ezt már megelégtették Tillinkó szülei. Le is út, fel is út! Elzavarták leánykérőbe. Megkapta idesapjától az öreg demezsont, benne jó hazai bor.

Idesanyjától tarisznyát kapott, benne finom kecskesajt, meg hamubasült pogácsa.

3. A három pösze lány

Messzi vidéken aztán talált egy házat, ahol eladó lányokat hirdettek. Az anyjuk egy ronda banya volt.

anya Ej, lányaim, itt a kérő. Mindjárt belép, ti csak álljatok itten, nézzétek szépen, bármit kérdez, csak bólintsatok rája, pipiskedve, mórrikálva. De meg ne szólaljon bármelyiktek! Még meghallja a legény, hogy az én lányaim mind ... pöszék!

Klári Édetanám ...

Éva Csitt! Egy szót se. *dörömbölés az ajtón* Nyitom már, nyitom!

Tillinkó *belép Tillinkó* Gáspár Menyhárt a nevem, de szólítsanak csak Tillinkónak. Hanem van-e itten eladó lány?

anya Istenem, de szép szál legény! Jöjjön beljebb, üljön le a lócára. Persze, hogy van eladó lány. Nem is egy, mindjárt három! *bemutatja a lányokat* Ez a Klári, a táncoslábú Klári. Vigye el a bálba, majd meglátja! Ő pedig len a

Sári. A rózsásarcú Sári. Ez a legkisebb, a kökényszemű Mária. Jaj, folyton csak beszélek. Elrohanok, hozok rétest meg bort. *elszalad*

Tillinkó *ülnek négyen, a lányok lesik Tillinkót, aki fészeng*
Szép az időnk! Mert nem esik. Bizony..., ha így marad... estig... *bólintgat a három testvér* Bizony, mostan gondolkodnom kell, mi legyen! *megbúzza a demizsont* Hááát akkor én ...

Feláll Tillinkó, hogy elmenjen, de a három lány nagy sikongatások közepett visszaülteti a helyére.

Sári Édetanám, döjjön dorszan, medszökik a ledény!

Mári Ó, te tamár! Édetana at mondta, hod ne betéljünk! Nem méd fédhez! Nem méd fédhez!

Klári Nevetnem tó! Hod mien buta ed a tettő! *odalép Tillinkó elé* Én letek a pálod, met én nem tóltam temmit!

Tillinkó Méghogy nem!? Bár ne szóltatok volna! Nekem aztán nem lesz pösze párom! Ráadásul egyik csámpás, másik ragyás, a harmadik meg idenéz, de odalát! De hogy engem többet nem láttok, azt garantálom!

Elfutott a Tillinkó, a három pösze lány meg utána. Kergették árkonbokron át, de csak nem érték utol. Tillinkó is meggondolta eztán, hogy elmegy-e még lánykérőbe!

4. A királylány

Hanem egyszer hallja, hogy a király egyetlen lányát férjhez adná, ha lenne olyan, aki kiérdemli.

királylány Ennyi kérő, és mind mamlasz! Mikor jön el az én szívszerelmem? Ah! *belép Tillinkó* Megjött!

Tillinkó Királykisasszony, egy életem, egy halálom, azért jöttem, hogy feleségül kérjelek.

királylány Szép szál legény vagy, azt látom. Mi a neved?

Tillinkó Gáspár Menyhárt a nevem, de szólítsál csak Tillinkónak.

királylány Tillinkó?

Tillinkó Tolvaj Tillinkó! Így ismer engem a világ.

királylány Ha te olyan világismert tolvaj vagy, akkor hallgasd meg a kérésemet. Van nékem egy csoda pávám. Egy vitéz katona vigyázza éjjelnappal. Ha ezt a pávát holnap reggelre ellopod, akkor a feleséged leszek.

Tillinkónak sem kellett több! Gondolkodott egy minutát, (Tillinkó meghúzza a demizsont) aztán megkereste azt a híres pávát.

5. Csodapáva

Fegyveres katona kezében póráz, a póráz végén a páva.

őr Ne féljél, te csodapáva, úgy vigyázok én rád, mint a szemem fényére.

Tillinkó Jó, hogy látom, vitéz uram!

őr Mi járatban, szegény legény?

Tillinkó Csak eljöttem megnézni vitéz uramat.

őr Aztán mit nézel te énrajtam?

Tillinkó Csak úgy megnézem magamnak.

őr Mondd már meg, hogy mit nézel?

Tillinkó Ej, de kíváncsi egy katona maga!

őr Hogyne lennék kíváncsi, ha így nézel rám?

Tillinkó *megkerüli, megnézi a hátát* Hát tényleg így van. *bólogat*

őr Mi van így?

Tillinkó Amit mondanak.

őr Mit mondanak?

Tillinkó Hogy a vitéz uramnak tollas a háta.

őr Hogy tollas az én hátam?

Tillinkó Hogy kinőtt a tolla, mióta a csodapávát őrzi.

őr Hol nőtt ki?

Tillinkó Ott, ni.

őr Nem látom.

Tillinkó Én látom. Higgye el, úgy van.

őr Azannyát!

Tillinkó Megnézné-e, vitéz uram a tollait?

őr Megnézném hát!

Tillinkó Mert megtehetné, ha...

őr ...ha?

Tillinkó Nem olyan egyszerű az. Fényes kard kell hozzá.

őr Van nékem kardom.

Tillinkó De kettő kell.

őr Azannyát, kettő nincs.

Tillinkó Akkor nem látja a tollait. Na, én megyek is.

őr Várjál, te legény. Kérek a komámtól.

Tillinkó Kérjen. Addig én várok.

őr Húha, nem lehet. Vigyáznom kell a csodapávéra.

Tillinkó Bízva rám! Megfordul egy minutum alatt. Addig én is bírok a madárral.

őr Megtennéd nekem? Fogjad, ni! Én meg hozom a kardot.

6. Mégegyszer a királylány

Hanem a vitéz bizony hozhatta a kardot, mert Tillinkót már nem találta. De a csodapávéát sem!

Tillinkó Egy életem, egy halálom, íme, a csodapávéa.

7. Gyászol az ország

Edina *Hanem most már a királylány se mondott mást, csak azt, hogy:*

királylány Te az enyém, én a tied!

Kezdődött lakodalom, hanem a mulatság még csak alig vette kezdetét, megjelent a kétarcú egyfejű kéksárkány, és elrabolta a királylányt.

Lett is gyász az egész országban. Mindenki búsult, de a legjobban Tillinkó. Egyszer aztán odaállt az öreg király elé.

Tillinkó Apámuram! Én nem várok tovább. Megyek, megkeresem a kétarcú egyfejű kéksárkányt,

és kiszabadítom az én mátkámat.

király Jól van fiam, látom, derék legény vagy. Fogd, itt van a vitéz kardom, legyen segítségdre! De vigyázz! Halandó ember ellen semmire se mész vele. Csak sárkány ellen használd!

Elindult hát Tillinkó a kétarcú egyfejű kéksárkányhoz.

8. Három kívánság

Tillinkó az erdőbe ér. Egy öregasszonyt lát meg, akinek a hátán nagyköteg rőzsze.

Tillinkó Öreganyám, hová viszi azt a köteg rőzsét?

nyanya Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál!

Tillinkó Addsa csak, hadd segítsek. Viszem én egy darabon.

nyanya Derék legénynek látszol. Amiért segítesz nekem, nagy titkot árulok el néked. Tudd meg, hogy én igazából tündér vagyok.

Tillinkó Mindjárt láttam én!

nyanya Hát most teljesítem három kívánságodat.

Tillinkó Hijnye, azannyát! Három kívánságomat?

nyanya Hanem fogadd meg elébb három jótanácsomat! Elmondom, jegyezd meg jól! Az első tanácsom az, hogy ahol veszekedést látsz, menj onnét. A második tanácsom az, hogy járt utat a járatlanért el ne hagyd. A harmadik tanácsom az, hogy inkább higgyél a szemednek, mint az eszednek! *hopp, eltűnik*

Tillinkó Hijnye, öreganyám, hová tűntél? Még a rőzséje is itt maradt. Szép kis tündér, mondhatom! Na lássuk azt a három kívánságot. Üres lett ám a gyomrom! Kívánom, hogy egy nagy kalbász kerüljön a kezembe! *hopp, egy kalbász* Kalbász! *beleszagol* Hú, micsoda kalbász! *a kalbász leesik a földre* Ragadj már a kezemhez, ne a földre hulljál! *odaragad* Odaragadt. Most már aztán megeszlek, te kalbász! De nem tudom! A kezemet is meg kéne ennem! Mit tegyek? Kigondolok valamit. *megbúzza a demizsont, a gyerekek ráveszik,*

hogy harmadszorra kívánja le a kalbászt a keziről
Na, a három kívánság is teljesült, a hasam se
maradt üres, indulás a kétarcú egyfejű kéksá-
rarkányhoz!

9. A veszekedős vitézek

Mendegélt Tillinkó az erdőben, egyszeriben csak
két francia vitéz toppant elibe.

Rönó lovag Állj!

Pözsó lovag Ki vagy?

Tillinkó Gáspár Menyhárt a becsületes nevem, de az
egész világ úgy ismer, hogy Tolvaj Tillinkó.
Hát a vitéz urakban kit tisztelhetek?

Rönó lovag Rönó lovag!

Pözsó lovag Pözsó lovag!

Rönó lovag Aztán ismered-e a vitézrendet?

Pözsó lovag A vitézrendet ismered-e?

Tillinkó Nem ismerem én.

Rönó lovag Lám, lám!

Pözsó lovag Nolám, nolám!

Tillinkó Én a kétarcú egyfejű kéksá-
rarkányhoz készülök. Hátha szükségem lesz még arra a vitéz-
rendre, mutassák már meg nékem, hogy mi
az!

Rönó lovag Figyelj rám, megmutatom.

Pözsó lovag Énrám figyelj! Jobban tudom.

Rönó lovag Méghogy énnálam?

Pözsó lovag Bizony ám, tenálad!

Rönó lovag Én vagyok a legvitézebb!

Pözsó lovag Én vagyok a legvitézebb!

Rönó lovag Én vagyok!

Pözsó lovag Én vagyok!

Rönó lovag Én!

Pözsó lovag Én!

Rönó lovag Én!

Pözsó lovag Én!

Tillinkó Mostmár aztán döntsék el, hogy ki tanítja meg azt a vitézrendet!

Rönó lovag Te pondró, te rámripakodsz?

Pözsó lovag Rám ordítsz?

együtt A lovagokra?!

Rönó lovag Kardkikard!

Pözsó lovag Kardkikard!

együtt Ángárd!

Tillinkó Nem lesz ennek jó vége!

Futásnak eredt a Tillinkó. A két lovag meg utána.

Nem fogadta meg a tanácsot, hát kis híján póruljárt.

Mert ahol veszekedést látsz, menj onnét.

10. Kaponyibobóc

Tillinkó Micsoda egy veszekedős vitézek ezek a lovagok! Ez az út meg olyan hosszú, hogy a bocskorom teljesen elrongyolódik. Letérek inkább, hátha rövidebb lesz errefelé.

Letért Tillinkó az útról, ágasbogas bokrok között ment tovább. Egyszer csak ...

Kaponyi ...Hopp! Hová, hová?

Tillinkó De megijesztettél, öreg! Én bizony a kétarcú egyfejű kéksárkányhoz megyek.

Kaponyi Mész ám egy fenét! Az én utamon csak az megy át, akit én általengedek!

Tillinkó Hát már megbocsásson az Úristen, de ne mondja meg nékem egy öreg, hogy átmehtek az úton, vagy nem!

Kaponyi Pedig én megmondom. Én vagyok a hétarasznyi Kaponyibobóc!

Tillinkó Nem mondom! De most ha megbocsájtasz, én mennék. *indulna, de egy varázshintéstől megmevedik*

Kaponyi Nem úgy van, a! Ha veszel a hátadra, akkor

- mehetsz. Vesz-e?
- Tillinkó** *Aaaaöööooooo bólogat, mozdulni nem bír*
- Kaponyi** *felpattan a hátára Gyúíja!*
- Tillinkó** *mennek egy ideje* Elfáradtam, pihenjünk!
- Kaponyi** Pihensz majd ha én is. Gyúíja!
- Tillinkó** *mennek tovább* Elfáradtam, pihenjünk!
- Kaponyi** Pihensz majd ha én is. Gyúíja!
- Tillinkó** *mennek tovább* Most már aztán nagyon elfáradtam, pihenjünk!
- Kaponyi** Jól van, pihenjünk!
- Tillinkó** De leszállhatnál ám, mert így nem pihenés nekem a pihenés.
- Kaponyi** Mért szállnék le? Jó így.
- Tillinkó** *álldogál* Miért nem fogadtam meg a tanácsot? A járt utat a járatlanért el ne hagyd! Most jól megjártam!
- Kaponyi** Pihentél már eleget, indulás!
- Tillinkó** Csak egy fertály órát még!
- Kaponyi** De többet nem!
- Tillinkó** *búsan álldogál tovább* Gondolj ki valamit, Tillinkó! *meghúzza a demizsont* Hijnye! Idefigyelj, Kaponyibobóc! Van nekem egy csoda vánkosom. Átengedem azt neked, csak jobb azon pihenned!
- Kaponyi** Miféle vánkos az?
- Tillinkó** Földi vánkos.
- Kaponyi** Az meg milyen?
- Tillinkó** *mutatja a köteg rőzsét* Emez ni, a csoda vánkos. Leteszed a földre, aztán úgy pihenhetsz, mint még soha!
- Kaponyi** Hadd lám! *földredobja, rángrik, de összeszurkálja magát, Tillinkó elszalad* Jaj, te emberízink, megcsúfoltál! Csak mégegyszer lássalak meg az utamon, ellátom a bajodat!
- Tapogatta fájós alfelét Kaponyibobóc! Tillinkó meg úgy szaladt, mint a tüzeparipa!*

11. Az egyszemű óriás

Az öregasszony eltűnik, Tillinkó bandukol tovább. Egyszer csak az egyszemű óriás ugrik elé.

óriás Tettevetteteremtette, ki jön velem szembe?

Tillinkó Hú, de randa egy óriás vagy! Állj el az utamból!

óriás Elállok, ha megívysz velem.

Tillinkó Párbajra fel!

óriás Nem úgy van az! Messze földön híres kőnyüvő vagyok én. *felkap egy követ, s apró darabullik ki a markából* Ezt csináld utánam!

Tillinkó Hijnye, most benne vagyok, nyakig. *a gyerekek ráveszik, hogy húzza meg a demizsont* Idefigyelj, az összes egyszemeddel! *előveszi a sajtot, megfacsarja, s tej folyik ki markából*

óriás Legyőztél, te legíny!

Tillinkó Ne sopánkodj, gyere velem a kétarcú egyfejű kéksárkányhoz!

óriás A sárkányhoz? Na ne! *elszalad*

Tillinkó Akkor megyek én! Csak tudnám, mi lehet a harmadik jótanács. Csak tudnám!

12. Kétarcú egyfejű kéksárkány

A királylány szomorúan ül egy asztalnál.

királylány Én már örökké a sárkány foglya maradok! Tillinkó, drága szerelmem, hát nem szabadítsz ki?

sárkány *jön be a sárkány* Asszony, kész van-e a vacsoránk?

királylány Készen van, uracskám, készen van! Tollában sült griffmadár, ahogyan szereted.

sárkány Addsza elénk! *szipmatol* Azt a hét meg a nyolcát! Emberszagot érzünk!

királylány Nem érezhetsz mást, csak engem!

sárkány Ember vagy te, de érzünk a közelben mást is!

királylány Ó, bár csak Tillinkó jönne el értem!

sárkány Miket zagyválsz itt össze?

Tillinkó Tán engem emlegetett a királylány!

királylány Tillinkó! Hites uram!

sárkány Micsoda vacsoránk lesz nekünk! Bekapunk minnyájakat!

Tillinkó Bekapsz ám, ha megküzdöttünk!

sárkány Öltre, he, te emberízink!

Tillinkó Vagy te, vagy én!

sárkány Félfogamra sem leszel elég, te emberfi!

Tillinkó Majd meglátom, bírod-é a kardom hegyit!

sárkány Öltre, he!

Ölremennek, de nem bírnak egymással.

Tillinkó Nem jó ez így, te sárkány! Pihenjünk egyet.
Itt van az én gondolkodó demezsonom,
hajtsuk meg!

sárkány Igyunk egyet, igazad van. *isznak, de Tillinkó csak mértékekel*

Tillinkó Na, jó volt-e?

sárkány Jó volt bizony! De most aztán öltre, he!

Ölremennek, de nem bírnak egymással.

Tillinkó Nem jó ez így, te sárkány! Pihenjünk mégegyet. Húzd meg jól!

sárkány Igaz van, jól jön egy kis pihenő! *isznak, de Tillinkó csak mértékekel*

Tillinkó Na, jó volt-e?

sárkány Jó volt bizony! De most aztán öltre, he!

Ölremennek, de a sárkány úgy berígott a bortól, hogy csak úgy tántorog.

Tillinkó Táncolsz, mi, mint tengeren a hajó!

sárkány Hajó?

Tillinkó Ha jó, ha nem jó, most levágom a két arcú egyfejedet! *nyissz, levágja*

sárkány Kinyiffanunk ... nyekk!

királylány Édes szerelmem!

Tillinkó Édes angyalom!

királylány Hát megszabadítottál!

Tillinkó Viszlek is haza!

*Elindult a szerelmes pár! Meg sem álltak a királyi
palotáig. Örült az egész ország! De legjobban örült
ám a király!*

Táncra perdülnek, nagy multság veszi kezdetét. Hirtelen abbahagyják.

Pszt! Ha elhiszed, ha nem, itt a vége, fuss el véle!